

מסורת הש"ס

(א) ב"ק כ"ז. (ב) ש"י.
מסורת לעיל לט: ד"ה
ל"א. (ג) ש"י. יבמה.
יבדק. (ד) וקדושין י"ד.
(ה) פסחים ק"ז. חגיגה י"ב.
מנחות י"ז. (ו) חגיגה י"ז. ד"ה
כ"ז. (ז) ב"ק פ"ה. (ח) ש"י.
(ט) ש"י. (י) ש"י.

תורה אור השלם

1. ויטב אהיה יחדו
ומת אחד מהם וכן אכן
לא לא תהיה אשת היתום
החורגה לאיש יד יבמה
יבא עליה ולקחה לו
לאשה ובמה
דברים כ"ה
2. ואם לא תחפץ האיש
לקחת את יבמתו וקלחה
יבמתו השערה אל
הזקנים ואמר נא יבמי
לחיים לאחיו שם
בישראל לא אבה ובמה
דברים כ"ה
3. ואיש אשר ישב את
אשה דוה וגלה את
אשתו את מקרה הערה
והיא גלתה את מקרה
דמיה ונכרתו שניהם
מקרב ענק: ויקרא כ"ח
4. ואיש אשר יקח את
אשת אחיו נדה הוא
עדות אחיו גלה עיניו
ויקרא כ"ב
5. הערות אחרות אמר
ואחיה אבד לא תגלה
כי את שאר הערה
עונש יקרא: ויקרא כ"ט

הגהות הב"ח

(א) ג"ה. נפל כהנה אמר
מר ד"ה יבמה יבא עליה:
(ב) ש"י. ד"ה ט"ז.
ממנה בשוק ממה:

תוס' חרד מקבא

אלא בנתקע והאמר רבה
נפל מן הגג פירוש ברות
מגורה תתקע חייב בה
דברים (וביבמתו) לא
במה: אלא כגון שנתכוון
לאשתו ותקפתו יבמתו
היא עליה שניהם אנוסים
ה"ד כגון שנתכוון לאשתו
ותקפתו עובדי כוכבים
דברים ו' לו.
דאמר י"ן לא קנה דוקא
ישן אבל מתנמנם קנה
בין היתר בין היתר
ישנה קנה: אמר רבה
תמכור ותתקע חייב בה
(במכור) והיתר ביבמתו
לא קנה להיתר בבמה
והיתר ביבמתו קנה דהא
קא מכוין לשום ביאה

מוסף רש"י

חייב בארבעה דברים.
וכגון שפיל כרות מניה
דכח ליה קריב למיד
1. ויבמתו לא
קנה. אפי' שפיל כה
על יבמתו בין בשוגג בין
במזיד קנה. ה"ד מ"ה ה"י
דמכוין לנפול אשה אחרת.
אלא זה לא נכחין לנפול
ביאה הלך לא קנה. ואם
חזר וישא אחר מן האתן
הה מתחיל ספק עליו
2. ביאה גומרת בה.
יבמה ביאה משמע שנה
עליה כמכור לעבד. קדושין
י"א. ת"ר. ע"ר. ותנתיב יב.
תנתיב י"ח. דממתנתין
י"ח. וקנה ויתער. ותנתיב ש"ס.
לאהרורי סברא. דבר
הנה מנתיב ה"ל. ותנתיב
(ש"ס) א"ל ל"ן מנתיב
שנ"ך הרהור א"ר יודע למר בעד שמתנמנם (ותנתיב ש"ס).

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

גד.

עין מושב
גר מצוה

ד' א"י פ"ב מהל' י"ט
ה"ב ז' ד' פ"ב ש"ן נ"א
טו"ש פ"ב א"י פ"ב ש"ן
פ"ב ח'
ה' ב' ח"י פ"ב מהל' ח"ב
וה"ק הלכה י' פ"ב
פ"ב ט' טו"ש פ"ב ח"י פ"ב
ח"ב ט'
1. ד' ח"י פ"ב מהל' י"ט
ה"ב ז' ד' פ"ב ש"ן נ"א
טו"ש פ"ב א"י פ"ב ש"ן
פ"ב ח'
2. ד' ח"י פ"ב מהל' י"ט
ה"ב ז' ד' פ"ב ש"ן נ"א
טו"ש פ"ב א"י פ"ב ש"ן
פ"ב ח'
3. ד' ח"י פ"ב מהל' י"ט
ה"ב ז' ד' פ"ב ש"ן נ"א
טו"ש פ"ב א"י פ"ב ש"ן
פ"ב ח'
4. ד' ח"י פ"ב מהל' י"ט
ה"ב ז' ד' פ"ב ש"ן נ"א
טו"ש פ"ב א"י פ"ב ש"ן
פ"ב ח'

גליון הש"ס

ג"ה. ויבם ביאה גומרת.
עין לעיל ד' ח"י פ"ב ש"ן
ויבמה ויקדושין י' ע"א
רש"י ד"ה א"כ:

תוספות ישנים

ישן לא קנה ביבמתו פ"ה
משום דלא הוה כ"ד דעת. ולא
הוה דלפניו משום דלא הוה
כ"ד דעת אמר' לקמן קנה
וגלה טעמא משום דבעי
סוטה ויחלף חסרה ש' לו כל
הכונה ש"ל. אלא כגון
אין לו סוטה שיש לו כחו
שזהו ע"ר. וכן יבם משמע
לקחיה דמספיק ליה מינח
עליה עד דמספיק לה: מה
לאשת אה שכן יש בידו
לרבות. ויתמה בקדושין
(פ"ו) דליף כל הערות
דלא קדושין שפסוק
מאחזיק אשה נספוק מה
לחיות אשה שכן יש בידו
לרבות שיקדש הכרה שיש
יבמה עליו איסור אחות
אשה ד"ל דהא לא קרי בידו
לרבות אלא כשהוא מוכר
איסור על אחותו כמו
באשת אה דלי מקדש אף
כע"ל אחרות. אלא אה
משום אשה אה אכל אין זה
האיסור על יבול להרבות
איסור על עמול: מה
לחיות אה שכן איסור הכה
מחללי והקשה ה"ר יודיה
כ"ד נ"א מחללי לא שמעתי כל
אסוריה נ"א מחללי ולא ע"י
קדושין מחללי אה וה"י
דעל י"ד קדושין שבידו
לרבות נילף מאשת אה.
ו"ל כיון דמית' אסוריה
תריייהו למילף עדיפא לן
לחיותי מביתיה ועי"ל דהא
א"י קאמר הכי כוס פירעון
אשת אה מית' דמאשת אה
לא מילף למילף אשת אה
ש"ס לא היתר כ"י בעלה
משא"כ באשת אה אכל
לקמן כסמך כ"י בעלה
מית' דמית' דמית' אה
דמית' לא היתר כ"י בעלה
בעלה ומית' פירך ש"י
מלמדה מה לגדה ואשת

מרוצה ורואה גופיה קאמר הכה דקברא הוא דמאי חזית דמלא דידך
סומקא עפי כ"י ח' לא שייך אלא במאנסין אומי להרוב בידים אכל
אם רואים לוורקי ע"ה חמיוק ויתמנע כזה אדרבה איכא למימר איפכא
מאי חזית דמלא דחצירה סומקא טפי כ"י כיון שאין הורג בידים
ולא הוה אלא קרקע עולם בעלמא
ואין מלווה להליל חברו בגבו
דלדננה חיו קודמין וההיקש דקרא
בגורג בידים כמיב כי כלש"י יקוס
א"ש על רעהו וגו' והשמה גרסין
ככל דוכתא מה רוצה יהרג ולא
יעצור אף נערה המאורסה יהרג ולא
יעצור פירוש יהרג הבעול ולא גרסין
מיהרג דקרקע עולם הוא כי נמי
א"י דא"י גרסין מיהרג יש לפרש
דמי קאמר מיהרג קודם שמשעה
משעה ומביא עליה את הערוה ואת
במסכת ע"ז פ"ק ר"י שמעאל
(דף נ"ד. וס"ו) דנעמד בלואם אסור
ומפרש כגון דלמסור עובדי כוכבים
והשמה להבמה דידיה ופירך עלה
ר"י ז"ל אונס רחמנא פטריה דמית
ולנערה לא משעה דבר (דברים כ"ג)
ומאי קושא הא הא קרא דוקא
בקרקע עולם איירי אכל עשה משעה
חייב למסור עמלו דפריש' ומשמהו
לעבודת כוכבים עשה משעה הוא
דליכא לאוקמה כשכפוי עובדי
כוכבים לעבודת כוכבים דאין זה
משמהו וא"י דמי פירך אונס
רחמנא פטריה ממינה אפי' בעושה
משעה דמי דחייב למסור עמלו מ"מ
אם לא מסר עמלו לא מיתבי מיתה
דלנערה לא משעה דבר אפילו
בעשה משעה קאמר קרא דפטורה
ממיתה דבעשיית משעה איירי
היקשא דקרא ועוד דכיון דלפניו
ברצון מיתבי מיתה א"י דלא עבד
משעה דהא אשה חייבת ברצון
א"י דהוה קרקע עולם ה"י
כשפטר הכתוב אונס כמיתה בית
דן כדמתיב ולנערה לא משעה דבר
פטור ככל עין לא שנה עבד לא שנה
לא עבד ולהכי פירך כיון דפטור
ממיתה לא חשיב נעמד ליתר כ"ך
עבדיה ומיהר ליה התם דחשיב
שפיר נעמד בלואם א"י דפטור' ממות'
כדיעבד כיון דחייב למסור עמלו נ"ע"ע
מו"ר יומא פ"ב. ה"ר"י טו"ב:

גליון הש"ס

ג"ה. ויבם ביאה גומרת.
עין לעיל ד' ח"י פ"ב ש"ן
ויבמה ויקדושין י' ע"א
רש"י ד"ה א"כ:

תוספות ישנים

ישן לא קנה ביבמתו פ"ה
משום דלא הוה כ"ד דעת. ולא
הוה דלפניו משום דלא הוה
כ"ד דעת אמר' לקמן קנה
וגלה טעמא משום דבעי
סוטה ויחלף חסרה ש' לו כל
הכונה ש"ל. אלא כגון
אין לו סוטה שיש לו כחו
שזהו ע"ר. וכן יבם משמע
לקחיה דמספיק ליה מינח
עליה עד דמספיק לה: מה
לאשת אה שכן יש בידו
לרבות. ויתמה בקדושין
(פ"ו) דליף כל הערות
דלא קדושין שפסוק
מאחזיק אשה נספוק מה
לחיות אשה שכן יש בידו
לרבות שיקדש הכרה שיש
יבמה עליו איסור אחות
אשה ד"ל דהא לא קרי בידו
לרבות אלא כשהוא מוכר
איסור על אחותו כמו
באשת אה דלי מקדש אף
כע"ל אחרות. אלא אה
משום אשה אה אכל אין זה
האיסור על יבול להרבות
איסור על עמול: מה
לחיות אה שכן איסור הכה
מחללי והקשה ה"ר יודיה
כ"ד נ"א מחללי לא שמעתי כל
אסוריה נ"א מחללי ולא ע"י
קדושין מחללי אה וה"י
דעל י"ד קדושין שבידו
לרבות נילף מאשת אה.
ו"ל כיון דמית' אסוריה
תריייהו למילף עדיפא לן
לחיותי מביתיה ועי"ל דהא
א"י קאמר הכי כוס פירעון
אשת אה מית' דמאשת אה
לא מילף למילף אשת אה
ש"ס לא היתר כ"י בעלה
משא"כ באשת אה אכל
לקמן כסמך כ"י בעלה
מית' דמית' דמית' אה
דמית' לא היתר כ"י בעלה
בעלה ומית' פירך ש"י
מלמדה מה לגדה ואשת

אלא

א"י לא קנה ביבמתו אלא בנתקע והא
אמר ר"ה ג"נל מן הגג ונתקע חייב
בארבעה דברים יבביבמתו לא קנה אלא כגון
שנתכוון לאשתו ותקפתו יבמתו ובא
עליה שניהם אנוסים רבי רבי חייא היכי
דמי כגון שנתכוון לאשתו ותקפתו עובדי
כוכבים ודבוקים זה בזה ובא עליה מנא הני
מילי דתנו רבנן יבמה יבא עליה מצוה דבר
אחר יבמה יבא עליה בין בשוגג בין ב'במזיד
בין באונס בין ברצון והא אפיקתיה למצוה
למצוה יבמאם לא יחפין האיש נפקא הא
חפץ יבם וכי אתא קרא בין בשוגג בין
במזיד בין באונס בין ברצון תניא אידך
יבמה יבא עליה בדרבה ולקחה שלא
בדרבה ג"י יבם ב"ה ביאה גומרת בה יוא"י כס"פ
ושטר גומרין בה ויבמה בעל כרחיה (א) ד"א
יבמה יבא עליה בין בשוגג כ"י והא אפיקתיה
לכדרכה הווא יבמה' למלהקס אחיו שם נפקא
במקום שמקום שם וכי אתא קרא בין
בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון גופא
אמר רב יהודה ישן לא קנה ביבמתו דאמר
קרא יבמה יבא עליה עד דמכוין לה לשם
ביאה והתניא בין ער [בין ישן אימא בין
ערה בין ישנה והתניא בין ער] הוא בין ישן
הוא יבן ערה היא בין ישנה היא הכא במאי
עסקינן במתנמנם י"ה"ד מתנמנם אמר רב
אשי נים ולא נים תיר ולא תיר כגון דקרו
ליה ועני ולא ידע לאהרורי סברא וכי
מדבריה ליה מוכר גופא אמר רבה נפל מן
הגג ונתקע חייב בארבעה דברים וביבמתו
לא קנה בנזק בצער בשבת ברפוי אבל
בושת לא מיתבי' דאמר מר יא"ן חייב על
הבושת עד שיתכוון אמר רבא נתכוון
להמיה בכותל והמיה ביבמתו לא קנה
להמיה בבמה והמיה ביבמה קנה דהא
קמכוין לשם ביאה בעולם: אחד המערה:

אמר עולא מנין להערה מן התורה שנאמר יואיש אשר ישב את אשה
דוה וגלה את ערותה את מקורה הערה מכאן להערה מן התורה אשכחן
גדה שאר עריות מנין וכ"ל נילף מגדה מה לגדה שכן מטמאה את בועלה
אלא אתיא מאשת אה דכתיב יואיש אשר יקח את אשת אה נדה היא
וכי אשת אחיו [לעולם] נדה היא אלא כנדה מה נדה בהערה אף אשת אה
בהערה מה לאשת אה שכן בידו לרבות דאי בעי מקדש ואויל כי אלפא
אלא אתיא מאחות אב ואחות אם דכתיב יעירות אחות אמך ואחות אבך
לא תגלה כי את שאר הערה איכא למיפרך מה לאחות אב ואחות אם שכן
איסור הבא מאליו מחדא לא אתיא תיתי [חדא] מתרתי מהי תיתי תיתי
מאשת אה ואחות אב ואחות אם מה להקד שכן אסורין משום שאר אלא
תיתי מגדה ואחות אב ואחות אם מה להקד שכן איסור הבא מאליו אלא
לגדה ואשת אה שכן אין להם היתר בחיי אסורין תאמר באשת איש שכן יש
לה היתר בחיי אסורה אמר ליה רב אחא מדפתי לרבינא אטו נדה ואשת
אה בחיי אסורין הוא דאין להם היתר אבל לאחר מכאן יש להם היתר נדה
ביומי

שבין בידו דרבות. וא"ת דנקדושין פרק האומר (דף ס"ז) בעי למילף כל העריות דלא תפסי כזה קדושין מאחות אשה וקאמר הכה שכלמא
כולהו אחין ויכי אחין הא איכא למיפרך מה לחיות אשה שכן בידו לרבות וי"ל דכלהו הכי פירך שפיר א"י דדוקא באשת אה חשיב
יש בידו לרבות לחומרא שכן יש בידו לרבות איסור על אחריס אכל מה שבידו לרבות על עמלו לא חשיב פירכא: מה לאחות אב ואחות
אם שכן איסור הבא מא"י. הקשה ריב"ן דמאחות אכל ואם ילף איסור הכה מאליו ומאשת אה ילף איסור וי"ל דאשת איש
לא אחי דפירך כסמך מן להקד שכן שאל:

שבין בידו דרבות. וא"ת דנקדושין פרק האומר (דף ס"ז) בעי למילף כל העריות דלא תפסי כזה קדושין מאחות אשה וקאמר הכה שכלמא
כולהו אחין ויכי אחין הא איכא למיפרך מה לחיות אשה שכן בידו לרבות וי"ל דכלהו הכי פירך שפיר א"י דדוקא באשת אה חשיב
יש בידו לרבות לחומרא שכן יש בידו לרבות איסור על אחריס אכל מה שבידו לרבות על עמלו לא חשיב פירכא: מה לאחות אב ואחות
אם שכן איסור הבא מא"י. הקשה ריב"ן דמאחות אכל ואם ילף איסור הכה מאליו ומאשת אה ילף איסור וי"ל דאשת איש
לא אחי דפירך כסמך מן להקד שכן שאל:

